5773

Rabbi Ya'akov Trump

Shulchan Aruch, Orach Chaim 676:3

Someone who did not light and will not be lighting that night and no one lights for him at home, upon seeing the candles of Chanukah says the bracha of she'asa nisim and on the first night also shehechiyanu.

מי שלא הדליק ואינו עתיד להדליק באותו הלילה, וגם אין מדליקין עליו בתוך ביתו, כשרואה נר חנוכה מברך: שעשה נסים, ובליל ראשון מברך גם: שהחיינו.

Talmud, Shabbas 21b-22a

R. Kahana said, R. Nathan b. Minyomi expounded in R. Tanhum's name: If a Hanukkah lamp is placed above twenty cubits [from the ground] it is unfit, like sukkah and a cross-beam over [the entrance of] an alley. R. Kahana also said, R. Nathan b. Minyomi expounded in R. Tanhum's name: Why is it written, and the pit was empty, there was no water in it? From the implication of what is said, 'and the pit was empty', do I not know that there was no water in it; what then is taught by, 'there was no water in it'? There was no water, yet there were snakes and scorpions in it.

דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרבי תנחום נר של חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה - פסולה, כסוכה וכמבוי. ואמר רב כהנא, דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרב תנחום: מאי דכתיב אוהבור רק אין בו מים. ממשמע שנאמר והבור רק איני יודע שאין בו מים? אלא מה תלמוד לומר אין בו מים -מים אין בו, אבל נחשים ועקרבים יש בו.

3. Bereishis (37:8)

ד וַיּאמְרוּ לוֹ, אֶחָיו, הֲמָלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְּ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלדְ תִּמְלּדְ תִּמְלּדְ תִּמְלּדְ נִיּוֹסְפּוּ עוֹד s? or shalt thou indeed have dominion over us?' And they hated him yet the more for his dreams, and for his words.

Seforno, Bereishis (37:25)

The verse tells us that they thought that Yosef was plotting to kill them in this or the next world or both. The Torah says that someone who comes to kill you should be eradicated first (Sanhedrin 72a).

הנה הגיד הכתוב כי ציירו בלבם וחשבו את יוסף לנוכל ומתנקש בנפשם להמיתם בעולם הזה או בעולם הבא או בשניהם והתורה אמרה הבא להרגך כו' (סנהדרין עב.)

5. Rashi, Bereshis (28:11)

And he placed them at his head - ... They began to fight with one another. This one said 'on me the tzadik will place his head,' and this one said 'on me the tzadik will place his head.' Immediately H' made them into one stone. This is what it says (verse 18) "And he took the stone which he placed at his head."

וישם מראשותיו - ...התחילו מריבות זו עם זו, זאת אומרת עלי יניח צדיק את ראשו, וזאת אומרת עלי יניח, מיד עשאן הקב״ה אבן אחת, וזהו שנאמר (פסוק יח) ויקח את האבן אשר שם מראשותיו

6. Bereishis Rabba, (68:11)

And he took from the stones of the place. ... R. Yehuda said: he took 12 stones. H' decreed that he would establish 12 tribes. He [Yaakov] said: Avraham did not establish them, Yitzchak did not establish them and I, if they cooperate with one another, I will know I will establish the 12 tribes. Since they cooperated he knew he would establish the 12 tribes.

ויקח מאבני המקום, ... ר' יהודה אמר שנים עשרה אבנים נטל כך גזר הקב"ה שהוא מעמיד שנים עשר שבטים, אמר אברהם לא העמידן, יצחק לא העמידן, אני אם מתאחות הן שנים עשר אבנים זו לזו יודע אני שאני מעמיד י"ב שבטים כיון שנתאחו י"ב אבנים זו לזו ידע שהוא מעמיד י"ב שבטים

7. Yechezkel (37:16-22)

16. "And you, son of man, take for yourself one stick and write upon it, 'For Judah and for the children of Israel his companions'; and take one stick and write upon it, 'For Joseph, the stick of Ephraim and all the house of Israel, his companions.'

17. And bring them close, one to the other into one stick, and they shall be one in your hand.

18. And when the children of your people say to you, saying, 'Will you not tell us what these are to you?'

19. Say to them, So says the Lord God: Behold I will take the stick of Joseph, which is in the hand of Ephraim and the tribes of Israel his companions, and I will place them with him with the stick of Judah, and I will make them into one stick, and they shall become one in My hand.

20. And the sticks upon which you shall write shall be in your hand before their eyes.

טז) וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לְךּ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חברו חֲבֵרָיו וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל חברו חַבֵּרִיו:

יז) וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל אֶחָד לְךְּ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאַחַדִים בְּיֵדַדְּ:

יח) וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיף בְּנֵי עַמְּךּ לֵאמֹר הֲלוֹא תַגִּיד לַנוּ מַה אֵלָה לַךְ:

יט) דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנֵי יְלְּוְקְ הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חברו חֲבַרָיו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אָחַד וְהַיוּ אָחַד בִּיַדִי:

> כ) וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר תִּכְתִּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךְּ לְעֵינֵיהֵם:

כא) וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמֵר אֲדֹנָי יְלְוְק הִנֵּה אֲנִי

21. And say to them, So says the Lord God: Behold I will take the children of Israel from among the nations where they have gone, and I will gather them from every side, and I will bring them to their land.

22. And I will make them into one nation in the land upon the mountains of Israel, and one king shall be to them all as a king; and they shall no longer be two nations, neither shall they be divided into two kingdoms anymore.

לֹקֵחַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ שֶׁם וִקְבַּצְתִּי אֹתָם מְפָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֵל אַדְמָתָם:

כב) וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְּׂרָאֵל וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכַלֶּם לְמֶלֶךְ וְלֹא יהיה יִהְיוּ עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם וִלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמִלַכוֹת עוֹד:

8. Zohar (Section 2[Shmos], Parshas Vayeira)

But the fundamental depth of the matter of Rachel and Leah [is that they are] 2 worlds: one the covered world and one the revealed world. And owing to this [Leah] was buried in the cave and covered, and she [Rachel] was put at the cross roads, in public. And because of this Ya'akov did not bring her to the cave and not even to another city...Because he knew that her place is the revealed place.

אבל רזא דמלה דרחל ולאה תרי עלמין נינהו, חד עלמא דאתכסיא וחד עלמא דאתגליא, ועל דא דא אתקברת ואתחפיאת לגו במערתא ואתכסיאת ודא קיימא בפרשת ארחין באלתגליא, וכלא כגוונא עלאה, ובגין כך לא אעיל לה יעקב במערתא ולא באתר אחרא...בגין דהוה ידע דאתרה הוה באתרא דאתגליא

9. Bereishis (45:9)

'So said your son, Joseph: "God has made me a lord over all	
the Egyptians."	

בֹּה אָמַר בִּנְךְּ יוֹמַף שָּׁמַנִי אֶלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל מִצְרַיִם

10. Hoshea (7:8)

Ephraim mingles with the peoples	אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא יִתְבּוֹלָל

11. Tanchuma, Vayigash (12:12)

Another explanation: "And he sent Yehuda ahead of him to Yosef to teach in front of him." What does this mean? Rabbi Nechemia says to establish a Beis Medrash that there should be teaching of Torah, that the Shvotim should be involved in Torah.

ד״א ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו. מהו, אמר ר׳ נחמיה להתקין לו בית תלמוד שיהא שם מורה תורה, שיהו השבטים הוגים תורה

12. Bereishis (37:4)

Son of his old age: Heb. - בֶּן זְקֵנִים, for he was born to him in his old age (Pirkei d'Rabbi Eliezer, ch. 38). Onkelos rendered: for he was a wise son to him. Whatever he had learned from Shem and Eber he gave over to him.

בן זקונים: שנולד לו לעת זקנתו. ואונקלוס תרגם בר חכים הוא ליה כל מה שלמד משם ועבר מסר לו.

13. Talmud, Zevochim (112b)

When they came to shiloh, bamoth were [again] forbidden. [the tabernacle] there had no roof, but [consisted of] a stone edifice ceiled with curtains, and that was the 'rest' [alluded to in scripture]: most holy sacrifices were eaten [there] within the curtains, and lesser sacrifices and second tithe [were eaten] wherever [shiloh] could be seen...

When they came to Jerusalem, bamoth were forbidden and were never again permitted, and that was the 'inheritance'. most holy sacrifices were eaten within the curtains, and lesser sacrifices and second tithe within the wall [of Jerusalem].

באו לשילה נאסרו הבמות, ולא היה שם תקרה, אלא בית אבנים בלבד מלמטן והיריעות מלמעלן, והיא היתה מנוחה; קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים, וקדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה ... באו לירושלים נאסרו הבמות, ולא היה להן היתר, והיא היתה נחלה; קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים, קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה

14. Talmud, Sotah (36b)

And she caught him by his garment, saying etc At that moment his father's image came and appeared to him through the window and said: 'Joseph, thy brothers will have their names inscribed upon the stones of the ephod and thine amongst theirs; is it thy wish to have thy name expunged from amongst theirs and be called an associate of harlots?'

ותתפשהו בבגדו לאמר וגו׳ - באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו: יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות?

15. Talmud, Zevochim (118b)

R. Abbahu said: Scripture says, Joseph is a fruitful vine, a fruitful vine through the eye: [this means,] let the eye which would not feed upon and enjoy that which did not belong to it, be privileged to eat [of sacrifices] as far as it can see.

רבי אבהו אמר, אמר קרא: בראשית מט בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, עין שלא רצתה לזון וליהנות מדבר שאינו שלו, תזכה ותאכל כמלא עיניה.

16. Vayikra Rabba (15:9)

They [the Greeks] would say "Write on the horn of an ox that you have no portion in the Torah of Israel."

שהיו אומרים לישראל כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל

